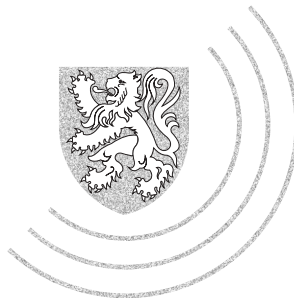

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

30 oktober 2002

VERSLAG

– van het Rekenhof –

**betreffende de rekeningen 1996 tot 1999
van Gimvindus NV**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Laurys**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys,
Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

de heren Frans De Cock, Jacques Laverge, Didier
Ramoudt, Guy Sols ;

de heren Mathieu Boutsen, Jan Penris, Roland Van
Goethem ;

de heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

mevrouw Veerle Declercq ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

de heren Peter Gysbrechts, Koen Helsen, André Moreau,
Jul Van Aperen ;

de heren Jean Geraerts, Miel Verrijken, Frans Wymeersch ;

mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Leo Peeters ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Loones.

Zie :

37-D (2001-2002)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 24 oktober 2002 het verslag van het Rekenhof over de rekeningen 1996 tot 1999 van Gimvindus NV besproken.

Het Rekenhof werd tijdens deze vergadering vertegenwoordigd door de heren Theo Van den Poel, eerste-auditeur-revisor, en de heer Wouter Van Gerwen, adjunct-auditeur.

I. Toelichting bij het rapport door de heren Theo Van den Poel, eerste-auditeur-revisor, en de heer Wouter Van Gerwen, adjunct-auditeur

Het verslag handelt over de boekjaren 1996 tot 1999 van Gimvindus NV. Het kadert in de normale controle van het Rekenhof op de investeringsmaatschappijen, zoals voorzien in het decreet van 13 juli 1994. De praktische modaliteiten van deze controle zijn vervat in een protocol tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof van 21 december 1994 en voorzien in een rapportering aan het Vlaams Parlement, na een tegensprekelijke procedure die in twee stappen verloopt : eerst met de betrokken investeringsmaatschappij en daarna met de Vlaamse regering.

Als gevolg van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie over de toekenning en aanwending van de scheepskredieten wordt Gimvindus vereffend, waardoor dit verslag geen actualiteitswaarde meer heeft. Toch heeft het verslag, dat vooral beschrijvend is, zijn waarde, vooral dan wat het verzekeren van de continuïteit van de controle betreft. Bij de uitvoering van de vereffening van Gimvindus blijven een aantal activa zoals de staalen textielparticipaties immers binnen de sfeer van de Vlaamse investeringsmaatschappijen, waardoor verdere controle van het Rekenhof ongewijzigd van toepassing blijft.

De eerste twee delen van het verslag bespreken de uitvoering van de toen geldende beheerovereenkomsten : de beheerovereenkomst die in 1995 werd afgesloten, en gold voor 1996 en 1997, en de beheerovereenkomst die in 1997 werd afgesloten en voor 1998 en 1999 geldig was. De uitvoering van de beheerovereenkomst wordt vrij uitvoerig gedocumenteerd in het verslag, met als algemene conclusie dat de doelstellingen die in de beheerovereenkomsten werden opgesomd, in grote mate bereikt werden. In het verslag worden een aantal bemerkingen gemaakt, die niet zozeer te maken hebben

met het niet voldoen van Gimvindus aan de doelstellingen van de beheerovereenkomsten, dan wel met de vage of zelfs incorrecte definiëring van de normen en doelstellingen in de beheerovereenkomsten.

Enkele voorbeelden :

- voor het bepalen van de valorisatiedoelstelling in een bepaald jaar wordt uitgegaan van een referentieboekwaarde in 1994, die niet overeenstemt met wat in de boeken van Gimvindus stond ;
- de kostennorm, waarbij vaag gesproken wordt over een basisbudget met een bepaalde referentiedatum, maar waarbij blijkt dat er op de referentiedatum in feite geen budget is goedgekeurd door de raad van bestuur. De stijging van het kostenbudget wordt beperkt tot de stijging van de gezondheidsindex, maar er wordt niet verduidelijkt welke gezondheidsindex, en evenmin of het gaat om het gemiddelde van de index over een heel jaar, of om de stand van de index bij het begin van het jaar, of om de stand van de index op het einde van het jaar ;
- onduidelijkheid over de valorisatiedoelstellingen voor de textielparticipaties : deze werden aan een bepaald bedrag gekoppeld, dat door het Rekenhof werd geïnterpreteerd als een limietbedrag, maar door Gimvindus als een minimumbedrag, zonder herinvestering van opbrengsten uit vrijgekomen participaties in dit bedrag te verrekenen.

Als men abstractie maakt van deze onduidelijk geformuleerde doelstellingen, heeft Gimvindus zich wel aan de in de beheerovereenkomsten opgelegde doelstellingen gehouden, op enkele kleine manco's na. Zo werden de kosten voor de jaren 1998 en 1999, die geplafonneerd waren op 130 miljoen frank, met 2 à 3 miljoen frank overschreden. Er is ook sprake van een rendementsverplichting, waarbij verwezen wordt naar het rendement van OLO's op 3 jaar, berekend op basis van het gemiddelde hiervan bij de drie grootste Belgische banken. Deze cijfers zijn echter nooit opgevraagd en het rendement van de eigen portefeuille werd er ook niet mee vergeleken. Anderzijds is er wel voldoende duidelijkheid in de jaarrekeningen zelf.

Deel III van het verslag handelt over de nog aan te wenden scheepsbouwenveloppe van 4 miljard frank. De doeleinden waarvoor deze enveloppe nog kon worden aangewend, werden in een addendum opgenomen bij de beheerovereenkomst. De

doelstellingen en de bedragen die in de artikelen van dit addendum werden opgenomen, verschillen van deze in de bijlage van het addendum. Hierdoor krijgt men geen heel precies beeld over hoe groot de te besteden enveloppe nog is.

Over de besteding van deze enveloppe valt er weinig te melden. Men kan zich vragen stellen bij het mee verrekenen van kosten voor extern advies in de scheepsbouwenvolp, maar uiteindelijk gaat het hier om slechts iets meer dan 12 miljoen frank op een totaal bedrag van 4 miljard frank. Fundamenteel is de besteding van 600 miljoen frank voor een kapitaalsverhoging van Werfinvest, een dochter van Gimvindus. De 600 miljoen frank is gewoon op de rekening blijven staan. Boekhoudkundig zijn deze middelen door Gimvindus besteed, maar in de praktijk is het geld gewoon geparkeerd op de rekening van een dochter van Gimvindus.

Eind 1998 zou de eindafrekening van de scheepsbouwenvolp worden gemaakt, waarna het saldo terug zou gaan naar het Vlaams Gewest. Dit is niet gebeurd en dit doet ook niet meer ter zake, aangezien Gimvindus in zijn geheel in vereffening is. Het is zinvoller om in dit geval heel Gimvindus te vereffenen en het totale saldo door te storten naar het Vlaams Gewest, dan eerst de afrekening te maken van de scheepsbouwenvolp en dan pas van de overige delen van Gimvindus.

Verder is een klein onderdeel van het verslag gewijd aan de interne audit. Ook dit deel is beschrijvend van aard, de enige toelichting hierbij is dat een interne audit in een relatief klein bedrijf, zoals Gimvindus, moeilijker is dan in een groot bedrijf. In een klein bedrijf zijn er immers niet veel personeelsleden, die wel vaker een aantal functies combineren, waarbij de werkelijke beleidshandelingen door een heel beperkte groep worden genomen.

II. Bespreking

1. De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, gelooft niet dat een interne audit in een klein bedrijf moeilijker is dan in een groot bedrijf. Gimvindus mocht dan wel een klein personeelsbestand hebben van 20 à 30 medewerkers, het ging wel om het beheer van grote bedragen. De conclusies van de onderzoekscommissie hebben de vereffening van Gimvindus enkel versneld, omdat Gimvindus al van bij de oprichting bedoeld was om vereffend te worden. Stond het financiële beleid van Gimvindus in dienst van het algemeen belang of niet? Uiteindelijk heeft Gimvindus in die periode slechts twee

substantiële investeringen gedaan, met een vrij mager resultaat overigens.

De heer Van Gerwen meent van wel, alle omstandigheden in acht genomen. Gimvindus was opgericht om oudere participaties, die overgeërfd werden na de federalisering van de nationale sectoren, af te wikkelen. Niet alle participaties, en zeker niet die in de textielsector, waren erg renderend, maar toch moest Gimvindus voldoende middelen zien te genereren om er de eigen schulden mee af te betalen. De gelden die met mondesmaat vrijkwamen uit deze participaties, werden niet zomaar geherinvesteerd in nieuwe initiatieven, maar doofden uit. Toch heeft Gimvindus voldoende geparticipeerd in bedrijven, maar zonder de bedoeling zelf verder door te groeien.

De heer Bogaert verwijst naar de 600 miljoen frank kapitaalsverhoging voor Werfinvest. Op 14 miljoen frank na, is dat geld onaangeroerd op de rekening van Werfinvest blijven staan. Dat is toch niet normaal?

De heer Van Gerwen merkt op dat het geld bedoeld was om oude scheepsbouwsites te saneren. Enkele jaren later werd het echter duidelijk dat Gimvindus zou worden vereffend, en vanaf dan heeft Gimvindus maar weinig nieuwe activiteiten ontplooid. Werfinvest is inmiddels volledig opgeslorpt door Gimvindus, inclusief de 600 miljoen frank. Dit geld zal teruggestort worden aan het Vlaams Gewest.

De heer Bogaert merkt op dat men deze middelen zou kunnen aanwenden voor het saneringsfonds voor de brownsites.

2. De heer Didier Ramoudt stelt zich vragen rond de finaliteit van het verslag, omdat het vooral oude dossiers zonder veel actuele politieke relevantie behandelt. Hij is meer geïnteresseerd in de opvolging van de liquidatie van Gimvindus. Volgt het Rekenhof deze vereffeningsoperatie?

De heer Van Gerwen merkt op dat het Rekenhof dit dossier vanop een afstand volgt. Het bovenvermelde protocol stipuleert dat het Rekenhof een controle a posteriori uitoefent op de investeringsmaatschappijen. Het Rekenhof moet geen voorafgaande goedkeuring hechten aan bepaalde stappen in de vereffeningsoverpcedure. Intussen zijn de staal- en textielparticipaties ondergebracht in respectievelijk Staal Vlaanderen en Textiel Vlaanderen, die op hun beurt bij de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) worden ondergebracht. Voor het overige onthoudt het Rekenhof zich van com-

mentaar tot het volledige beeld van de totale ver-effening duidelijk wordt.

Na overheveling van de staal- en textielparticipaties blijven nog de participaties in de scheepsbouw over. Dit dossier zou sinds eind september administratief afgehandeld zijn.

De heer Bogaert merkt op dat oorspronkelijk gedacht was aan een uitbesteding van het hele dossier aan een zakenbank als een soort 'ondervereffening', die dan het saldo zou overmaken aan het Vlaams Gewest.

De andere delen van het verslag gaven geen aanleiding tot vragen van de commissieleden.

III. Conclusie

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme neemt akte van het verslag van het Rekenhof over de rekeningen 1996 tot 1999 van Gimvindus NV.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jan LAURYS

André-Emiel BOGAERT
